

Nro. 13.

A' FELS. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Kedden Augustus 13-ik napján
1805-ik esztendőben.

B é c s.

A' Cs. K. fegyveres seregeknél, penzión volt Gen. Major *Stahel Alb.* úr meghalálozott — a' Cs. K. Verbuálás Igazgatásánál Frankofurtumban lévő Táborig Hádibíztos *Krauz Ignatz* úr ugyan azon Igazgatásnál fő Hádibíztoffá — a' Schröder Károly Reg.jénél lévő Kapitány *Pach* ur ugyan ezen Reg.nél Májorrá tétettek.

Penzióra botsáttattak: Az Oláh Illiriai Határörző Regementnél Oberster *Oreskovich Daniel* úr *ad honores* Generál Majori titulussal — az első Oláh Határörző Reg.től Oberster *Scherbertg Beddeus József* ur — a' Warasdi Regtől pedig Oberstlieutenant *Uzelacz Jakob* úr.

N.

A' *Teplíczi* lakosok Cseh országban igazi jó Keresztényi buzgósággal való innepet tartottak a' múlt Jul. 29-kén, a' melly alkalmatossággal a' környék bélickek egyetemben az Istennek házába öfszegyülekezvén, háláadó töredelmes szívvvel esedeztek a' Mindenhatónak a' Felséges urunk Második Ferentz ö F.ge betses életiért és boldog uralkodásáért, a' ki őket, 's közönségesen a' maga kedves Cseh népet, a' közelébbi nagy szükség' alkalmatossággal, mint az ő óltalmazó Angyalok, meg látogatta, és hozzájuk segedelmet vitt.

O r o f z B i r o d a l o m.

Az Orosz Birodalom béli kereskedőkre nézve nevezetes nap vala a' múlt Jun. 23 ka, a' mellyen mintegy telyesedéft kezdett Sándor Császár adni a' Nagy Péter kívánságának, a' ki ohajtással szokta vólt mondani, hogy vajha egyszer, az Orosz nagy Birodalomban elszéledve lévő kereskedőket maga körül öfszegyülekezve szemlélhetné. Ezen a' napon tette le a' Császár, fényes udvarának jelenlétében, a' kereskedők házának, a' melly egy ritka épület leszen, fundamentom kövét, a' mellynek szolennitássárol más alkalmatossággal bővebben fogunk emlékezni, most tsak azt jegyezvén még meg ezen emlékezetes napról, hogy ekkor vala leg előbb az a' szerentéje az Orosz Kereskedő társaságnak, hogy ditsösségesen uralkodó Monárcháját megvendéghesse, 's ötet a' társaság' egéllégiért és boldogságáért inni szemlélje. —

Kevés napok mulva az után Császár ö F.ge vendéghelte-meg az úgy nevezett Tauriai palotában a' Pétersburgi kereskedő sereget.

F r a n t z i a O r f z á g.

Párisból, Jul. 29-kén. Azon levelekből,

a' mellyeket a' Nelson hajós seregihez tartozó néhány tisztek Jun. 12-kén irtak Antigoából, és a' mellyeket a' mi Moniteurünk is kihirdetni méltóknak itélt, el nem mellőzhetjük még egy tisztnak levelében a' következő jegyzéseket: „Minden félelmünk ezen környülállások között (így ír az Anglus tisztt) tsak ez, hogy az ellenség valami 4 napokkal evez előttünk. Egy Frantzia Fregát, a' mellyet *Villeneuve*, vigyázat végett hagyott volt Martinique felé való evezéseközben a' maga háta megett, a' mi *Madera* mellett való elevezésünk után két napok múlva szemlélt meg bennünket, és ez érkezett meg Jun. 5-kén Martiniquéhez, és vitte meg az ellenséges Admirálshoz a' mi közlegetésünk felől való bizonyos hírt. Minden mozulásaink felől tudósittatva volt az ellenség, midőn ellenben minden hozzánk érkezett hírek, tsak arra valók voltak, hogy megtsalattattassunk. Az a' reménség, hogy az ellenséget, a' Napnyugoti India és Európa között lévő, mintegy 1200 tengeri mértföldeket tévő útazásunk közben elől találhatjuk, gyenge fundamentomon épült. Az Amériikai hajók sok versben megtsaltak azon híradásaik által, a' mellyeket hajós seregünknel a' Frantzia hajós seregről tettek, &c.“

Algierből. — Jun. 30-kán meglehetősen tsendeséggel viselték magokat az Algieriai nyughatatlanok. A' *Busnah* nyilkosa *Yahia* a' Dey udvara előtt fegyveresen megjelenvén, így szollott fennhangon: — „Ő tudja, hogy őtet büntetésre akarják vonni, és ő kész a' halálra.“ — A' Fejedelem kiizent hozzá, hogy: *Mivel az Uralkodó szavának szentnek kell lenni, tehát ő is bátorságban lehet.* — Jul. 1-ső napján annyi 'Sidó.

kat ültettek hajóra, a' mennyit csak egy éppen itt találtató Auszriai hajó felvehetett (a' melly hajó az ólta Livornóba szerentsésen megérkezett.)

Julius 2-dika és 3-dika, tsendesen töltek-el. A' mi a' katonaságot illeti, e' nem csak, hogy nem igen prédált, hanem még azt is nagy kedvetlenséggel hallotta, hogy azt hirlelték volna, mintha az ő felzendülésinek a' prédálás lett volna a' tzelja, a' mellyre nézve valami csak a' 'Sidóknak portékaikból az ő kalfármaikban találtott, mindent vissza adtak: hanem a' vidéki lakosok vittek-el magokkal véghetetlen kintset a' hegyekre. Hány 'Sidó halt vagy sebessedett-még, még bizonyoson nem tudják; a' sebessek száma igen nagy. — Az eddig Algieriában lakott 'Sidók' számát 14—15 ezerre teszik, a' kik véghetetlen gazdagsággal birtak, a' melly gyémántban, gyöngyben, és minden féle drága kövekben állott. A' leg szegényebb 'Sidóaszszony fején való ékeség megért mindenkor 300 nehéz Piafirt. Nem lehet felvetni az ő kárvallásokat. Valami 2 százig való férjfi, aszszony, és gyermek személyek, többire csak nem tsupa meztelen, a' Frantzia Biztos' házában a' Frantzia zászló védelme alatt találtak menedékhelyet, &c.

* *

„Hancm (így következik a' folytatása az Orosz Kamarás Novosiltzoff ur' Pétersburgba való visszátérésére nézve a' Moniteurban kijött előadásnak) ha egy Orosz Biztos, annak alkalmatosságával, midőn Párisban olyan nyilatkozatást teszen, hogy az ő udvara a' Fr. Császártól azt kívánna, hogy a' maga Olasz országhoz való befolyásából hagygyon-le; egyfzersmind a' követke-

zendőket is mondaná, t. i: hogy a' Portára és Persiára nézve kezeffég állittatik; hogy a' *Bosphorus* jussai többé meg nem rontatnak, hanem, mint eleitől fogva vólt minden nemzeteknek hajói előtt bezárattatva marad; hogy az 1798-dik béli Alkú meg nem ujittatik; hogy a' Porta jobbágyai nem kéntelenittetnek Orosz zászló alatt evezni; hogy az Albaniában az Orosz szolgálatra nagy költséggel gyűjtetett Regementek elbotsáttatnak; hogy a' Fekete tengeren lévő hadi hajók száma soha nem fog olyan nagyra emeltetni, hogy a' Porta azok miatt annak a' vezedelemnek kitétődjék, hogy fő lakóvárosában elnyomattathassék, előbb, hogy sem az Europai Hatalmasságok az ő vezedelemben való forgása felől tudósittathatnának; hogy a' Phasis oda hagyattatik; hogy a' Kaukasus a' Persának visszra adatik, és ezen szélesen kiterjedő birodalom, ily sok elztendőktől fogva tartó belső nyughatatlanságok és háboruk után, békeességben élni engedtetik: ha mind ezek mondattatnának, ekkor látnók-meg, hogy mi fogna lenni a' következesek, 's noha mi a' Thüille iai Kabinétum titkaiban jártasok nem vagyunk is, tsakugyan ekkór bátorsággal mernők erőssíteni, hogy a' Fr. Császár egy ilyen alkudozásra bizonynyal készséget mutatna, és hogy, ha a' fenyegetődzeseknek nem is, de annak a' kívánságnak tsakugyan engedni fogna, hogy a' népeknek függetlenségek és az emberi nemzetnek boldogsága, erőss fundamentomra helyheztetődhesse. Akár mi nagy áldozatot tene is ő, a' Porta' és Persia' függetlenségekért, még is nyerne véle: a' jövendő világ, a' mellyért ő munkálkodik, a' maga jóltévőjének fogná esmérni ötét, és szemlélni fogná az ő tselekedeteiben a'

jövendőre való megszűlését, 's annak előre való ellátását, hogy az Oroszok valaha az egész világot miként borithatnának-el, úgy, mint most az Északot elborították, miként juthatnak-el arra a' közönséges Monárkiára, a' mellvől oly igen elrettentett Europa, és a' melly eleitől fogva úgy iratott-le a' világ szemei előtt, mint a' Frantzia nép' dicsősségre való vágyodásának utolsó határa, holott néki mindene önnön országában található, és semmi nem esméretes előtte, olyan, a' mit előbb becsülene annál, a' mi önnön országában található, a' mi azonban a' más országok függetlenséginek tellyességgel nem ártalmas.

„Ha úgy jöne az Orosz Bízto Párisba, mint a' ki Anglia részéről hozza az alkudozás' feltételeit, ki nem láthatja azokat a' terheket és megmagyarázhatatlanságokat, a' mellyeket ezen esetben, az Orosz Udvar által a' Bízto éleibe szabadott útasítások és kívánságok okoznának az alkudozás' munkájának? Akár melly tulajdonságok lennének is a' Fr. ország és Anglia között való hadakozás' tárgyai, úgy el kellett volna - é már ezen két nemzeteknek gyengülni tsakugyan, hogy a' közöttök kérdésben forgó dolognak megitéltetése végett egy ily távol lévő Országhoz folyamodjanak, a' ki az ő Státusaiknak hasznát illy kevésbé esmérheti?

„Midőn a' Londoni Kabinétum a' Novosiltzoff ur' küldetetésén oly örömét nyilatkoztatta, azt reméllette, hogy nem tsak az Orosz Birodalmat hajthatja önnön részére, hanem az Orosz Birodalom által Auszriát 's Pruszziát is. Mert jól tudja azt Anglia, hogy azokon a' bomlott projekto-mokon való gondolkodásra, a' mellyeket ő, Fr.

országoknak felosztatása eránt álmodott 's álmodni nem szünik, tsak az Orosz Birodalomnak melléje való állása által, nem tétetődne alkalmatossá. Ha az Angliai Országglófzék békeességet kíván, könnyen által láthatja, hogy egy Frantzia nyelven való jelentésre, Anglus nyelven készült jelentés által kelene felelni. Ezek a' két nyelvek könnyebbek az átalfordittatásra, mint akár melly mások; különben is egy harmadik ország béli nyelvnek közbenjövele, nem egyébre, hanem tsak az alku- dozásnak megzavarására szolgálhatna. —

„Lehetett é Novosiltzoff urnak ezen igen ösz- szebonyolodva lévő dolgok felől illendő esméret- tsége? Tudta é, hogy az Amiensi Alkunak alkal- matosságával a' *Misorei* Birodalom még nem volt egészen az Anglus Hatalomhoz kaptsóltatva? hogy a' Marattok Birodalma az ólta rontatott ösz- sze? hogy az Anglusok a' magok birtokaikat két annyira szaporították, mint addig volt? hogy ezen Indiai tengereken ennekutánna semmi Europai nem- zetnek hajója nem mutathatja magát? Azt gondol- ja - é, hogy Fr. ország örökre lemond az Indiai kereskedésről? Látja - é, hogy itt nem tsak az Indiai kereskedésnek kell szóban forgani; hogy az, a' mit Katalin Császárné soha meg nem akart engedni, azt ágyui által megnyerte Koppenhagá- tól Anglia; hogy az, a' mit Fr. ország soha meg nem fog engedni, azt az Orosz Birodalomtól meg- nyerte Nelson a' Finnlandiai öbölben; hogy az ek- kori Kötéstől fogva, a' kikötőhelyeknek bézárat- tatásokat tárgyazó jus oly igen szélesen kiterjesz- tetett, hogy azólta egész vizek bézárattattak, hogy száz mértfoldekig, terjedő partok bézárattatva len-

ni hirdették, és Kadix még azon időben is bezárva lenni tartattatott, midőn a' mi önnön hajós seregünk uralkodott a' Gibraltari szorosban; hogy Genua bezáratva lenni tartatik, holott 6 hónapoktól fogva egy Anglus hajót sem látott, a' mely miatt az óta egy neutrális hajó sem evezett-béoda, a' melly a' külömbkülömb Hatalmasságok különös engedelmefféinek a' következése? Mi-helyest Genua' bezárattatásának híre elterjedett, minden tengeri expeditziók, a' mellyeknek Venzelzéből, Triestből, Lizbonából, és az Északi tartományokból ezen kikötőhely felé útnak kellett volna indulniok, azonnal ellenkező rendelkezéseket vettek. Ha azért akart jöni ez a' Biztos, hogy az Orosz Birodalom az Europai kereskedésnek a' tengereken szabadságot nyert, hogy Indiának és Európának szabadságát Indiában helyre állította, hogy véghez vitte azt, hogy a' kikötőhelyeknek bezárattatásokat illető jussal való minden visszavételnek végvettétvén, ennekutánna csak az olyan helyek tartatnak bezárattatva lenni, a' mellyek valóságos ostrom alá lévén vétettette, arra juttatódtak, hogy elfoglaltathatásokat lehet gyanítani, és a' mellyek a' bezárattatásnak igazi értelme szerént minden oldalról körülvétettette vannak? Ha azt kívánta volna ezen Biztos, hogy az Olasz Korona más före tétettessen, és hogy az Appenninuson-túl lévő némely tartományokhoz nyúlani ne kelleffék: ilyen környülállások között örömmel szemléltetett volna az ő jövedele, és leg kisebb akadályt sem szenvedvén, szerentsés következéssel koronáztatott volna a' próbatétel. Ellenben, ha azért akart jöni, hogy mindent, a' mit Anglia tse-

leklzik, helybe hagygyon; hogy azt a' just, a' mely szerént Anglia minden hajót megmotóz, és egész országokat bészárt - állapotban tartatni akar, megismerje; hogy az ö Indiában való véghetetlen nevedését helybe hagygya; 's hogy ezen fellyül, még azt is javasólná, hogy Fr. ország Parmát és Genuát kezeiből botsássa ki, 's az Olasz Koronáról mondjon le: ekkor nyilvánságosan Fr. ország' elnyomattatását kívánná, és arra az időre akarná visszafiztatani, midön Lengyel ország önkény szerént elosztatott és fel daraboltatott. Fr. országnak vannak karjai, seregei, és van bátorsága; 's bár ha mi Coalitziót megujjítani lehetne is az Anglus Ministereknek: a' Fr. Birodalom síratván az Anglus aranynak a' száraz földhöz való befolyását, feloldozná ez úttal is a' Gordiusi kötést, mint az ezt meg előzőtt két rendbélit. Valamikor tsak valamelly közbenjárás általmunkába vétettetik az, hogy Anglia az igaz és illendő határok közzé visszafiztatódjék, mind annyiszor nem fog Fr. ország akár mi némű áldozatot drágállani: ellenben, mikor tsak őtet akarják nyomni, akkor minden próbatélekben tsak gyűlölséget, irigységet, és boszszantatást szemlél; 's ezen esetben valósággal nem kellene az erőnek megfontolásához és a' dolgok állapotjának megítéléséhez leg kissebbet is érteni, ha ilyen módon reméltettne a' véle való boldogulhatás. Lengyel országnak elosztatására nézve kívántatott Belgium és a' Rénus bal partja Fr. országnak; Krimeának, a' Kaukazusnak, és a' Phasisnak elfoglalására nézve pedig, hasonló képpen annyit erő foglalásokra vólt néki Európában szüksége: ezeket önnön megtartatása teszi szükségessé. — (A' többi következik.)

Párisból, Jul. 30-kán. A' Császár' útazó készületei még e. h. 20-dikán útnak indítottak *Boulogne* felé. A' szekerei eleibe kivántató lovak, mindenütt készen állanak az útakon, és külömbkülömb rendelésekből, a' mellyek *St. Cloudban* mostanság tétettek, azt lehet kihozni, hogy nem soká halad elindulása is: hanem annak bizonyos napját még eddig seuki nem tudhatja.

Még ma sins semmi ujjságunk a' Napnyugoti Indiába evezett hajós seregünkről. — Ugy látszik, hogy naponként hitelesedik az a' hír, hogy ezen hajós seregünknek Napnyugoti India ellen való plánuma az által tétetett semmivé, hogy Admirális *Missiessy*, a' helyett hogy *Martinique* szigeténél néhány heteket várakozott és a' *Touloni* hajós sereget oda bevárta, 's azzal ott magát özsze kaptsolta volna, reménség felett való sietséggel haza jött *Roche-forthoz*. Azonnal hogy ide vissza érkezett; parantsolatot vett a' Császártól, hogy tüstént ismét evezzen-ki: hanem *Missiessy* azt izente vissza a' Császárnak, hogy e' lehetetlen dolog volna, addig, míg hajóit eleséggel meg nem rakatja és néhány megrongyollott hajóit meg nem foldoztatja. Erre egy második parantsolat érkezett hozzá a' Császártól, mellynek a' volt a' foglalata, hogy leg alább olyan hamar evezzen-ki, a' mint tsak lehet. *Missiessy* ellenben arra kért engedelmet a' Császártól, hogy egy ideig hagyhassa oda e' vezérlése alatt lévő hajós sereget, a' mellyre nézve megintetett ő F. getől, hogy hivatalában nem mutatna elegendő buzgóságot és munkásságot. Ez a' pirongatás *Missiessyt* megsomiritván, a' szolgálatból való elbocsátatást kérte, 's azt haladék nélkül meg is nyerte.

Spanyol Ország.

Madridból, Julius' 9-kén. Generál *Moreau* ezen hónapnak 2-dikán a' Kadixi kikötőhelyben kisdéd háznépével egyetemben hajóra ült, és Amerika felé útnak indúlt. *Newyorkban* fog megtelepedni.

Nagy Britannia.

Londonból, Jul. 20-kán. Az ellenkező felleknek tulajdonithatjuk, hogy a' Nelson hajós serege felől semmi hírt nem vehetünk. Az e' miatt nyughatatlankodó nép minden nap sereggel áll a' kereskedők' háza és a' Loyd kavéháza előtt, hogy valamit halhasson a' Napnyugoti Indiai történetek felől. Még ezen egész hadakozás alatt, a' melly már harmadfél esztendeje hogy tart, egyszer sem hallottuk dörgeni a' győzedelem jelentő Toveri ágyukat.

Londonból Jul. 23-kán. A' mult tsötörtök-re virradó éjjel igen heves verekedés esett a' Frantzia part mellett a' mi olázkodó hajóink és az ellenséges apró hajók között. Olyan nagy számmal jött vala ki az ellenség ezen alkalmatossággal a' viaskodás' helyére, a' milyennel ezen hadakozás' kezdetétől fogva még egyszer sem. Az a' Dünkircheni es Ostendei hajós sereg jött el Boulognéhez a' Hollandus Admirál *Verhuel* vezérlése alatt, a' melynek oly régen halljuk a' hírit, hogy készül. Két tsapatokban folytatta útját, a' mellyek közzül egygyik 20, a' másik 60, jó készületű, kisdéd, külömbkülömb féle nevü, Brigg, Prahme, és egyéb fegyveres hajókból állott. Boulognéből is 80, jó készületű hasonló hajók jöttek.

ki fogadására és védelmezésire; egy szóval valami 200 ellenséges hajókkal kellett olálkodó hajóinknak megverekedni. A' mi Briggjeink, a' partól alig egy piftoylövés távolságra állapotván-meg, úgy rohantak *hurrah!* kiáltás közben az ellenséges hajók közzé. — Kárvallásunkat azonközben, inkább a' parton mint a' hajókon lévő ellenséges ágyuk okozták. Az ellenséges seregek a' partokat mindenütt sűrűen elfoglalták volt, hanem ugyan azért felesen hullottak is el némelyek közülök. Nékünk 9 emberünk esett - el, és 39 kapott sebet. —

Egy tiszttünk így fejezte - ki magát tsötörtökön költ levelében, ugyan ezen verekedésre nézve: — „Valami három órája, hogy egy nagy számú Fr. hajós tsoportal verekedünk, a' melly Dünkirchenből jött. Noha néhány ellenséges hajókat a' partmellé kergettünk, 's másokat meglehetősön ölsze rontottunk is, tsakugyan boszszankodással kén-telenítettünk vallást tenni a' felől, hogy a' viznek kitfny mélysége miatt ez úttal is bé kelle az ellenséges hajókat szemeink előtt botsátani a' Boulognei kikötőhelybe. A' partokon lévő ágyukkal sokkal nagyobb alkalmatlanságunkra volt az ellenség, mint a' hajókon lévőekkel. Én már 13 ilyen verekedésben voltam jelen a' Fr. partok mellett, és mind ezekben való tapasztalásaimnak summájok ez, a' mit már néhány versben kinyilatkoztattam, hogy t. i. itt álló hajós seregünknek fele része mindenkor meg tudna felelni az ellenséges hajóknak, tsak egyszer partjaik mellől arra a' távolságra ki jöni bátorzkodnának, a' mennyire a' partokon lévő battériakról az ágyuk el nem szol-

gálnak. — „Mennyire megyen a' vesztésünk ezen alkalmatossággal nem tudom, tsak azt tudom, hogy egygyik hajóinkon, a' mellynek nevő Halhatatlanság, 11—12 embereink estek-el vagy sebesedtek-meg, a' többeken is többek vagy kevesebbek. A' Boulognei kikötőhelyből 80, olyan hajók jöttek ki a' Dünkircheni tsoport segítségére, a' mellyeken többire mind 24 és 36 fontos ágyuk voltak. Néhány derék tengeri katonáinknak életek elvesztésiben került ez a' verekedés.“

Ezen *Verhuel* vezérlése alatt lévő hajókról azt jegyzik meg, hogy igen különös hosszú ágyuk találtak rajtok, és három-három golyobissal teltetvén, igen veszedelmesek.

Politikusaink félni kezdenek, hogy ha Nelson, a' ki az ellenségnek megtalálásában nem szerentsés, az ellenséget ezúttal ismét eltalálta szalasztani, ez egy igen véletlen tsapást tehet valahol rajtunk. A' Ferrolí kikötőhelyben 13 ellenséges hajók állanak a' kivezésre készen: a' mellyeket Admirális Calder, tsak 10 Línea hajókkal tart bezárva. Nem megtörténhető é, hogy mikor nem is véli Calder akkor terem Villeneuve még 17 Línea hajókkal a' háta megett, a' midőn 10 hajóval 30 ellen verekedni, igen nagy leszen a' különbség. Nem tarthatunk Kadixnál és Brestnél is valami effélétől?

M a g y a r O r s z á g.

Ungvarról, Jul. 26 kán. Országunk Nádor Ispánja Ö Fő Hertzegsége kevés napok mulva ide váratik, kinek születéséhez, és rangjához illő elfogadtatására szükséges készülétek naponként tétel-

nek. A' mint értettük e' hónap' 18-ik napján Debretzenben vólt; onnét Nagy Károlyan kereftül Maramarosba Szigetre ment; a' honnan vagy 10 napi mulatása után Munkátsra, Munkátsról Veretzkei Passuson által egy kevésé Gallitziába bétérvén; Uzsoki Passusan ide mi hozzánk, innét pedig Hegy - Allyán által ismét Budára szándékozik.

Ollyan drágaságról, a' minémü nálunk ezen esztendőben uralkodott, még a' leg korosabb emberek sem emlékeznek: a' buzának köble 19, 's 20, rozsnak, és kukuritzának 16, árpának 12, zabnak 8 Magyar forintokra fel ment volt az árra; hanem már most 3, 's 4 forintal is alább szóllott. Őszi és tavaszi vetéseink hálá légyen az Egeknek igen szépek, hanem az aratásunk az esős idők miatt jóval későbbben esett, mint más esztendőkben szokott esni. Még tsak most fogtunk hozzá jó formán; holott málszor már ilyenkor vége felé voltunk. —

A' tserebogarak, mult télen tapasztalásból tett jövendölésem szerént Aprilisnek 30-ik napján szerfelett való fokasággal, és felhő forma sűrűséggel jelentek meg ezen a' környéken; hanem ez a' sűrű estvéli repdesések 5, vagy 6 napnál tovább nem tartott. Mert azután szeles, esős, és hideg idő következvén, melly egész Majusban, sőt Junius elején is tartott, öket a' repdeséstől megakadályoztatta, és a' hova letelepedtek, azon a' helyen maradni kényszerítette, a' hollott tser - tölgy - füz - és gyömölts fáknak a' leveleit egészen le pufztították; a' honnét ezen esztendőben igen kevés gyömöltsünk leszen. Szükség meg jegyezni; hogy Országunk-

nak nem minden részeiben azon egy esztendőben jelen meg ez az állat; most csak leginkább Ungh, Beregh, Ugotsa, Máramaros, és Szathmár Vármegyékben volt a' megjelenése. Abauj Vármegyében, és azon a' tájékan a' jövő esztendőben fog kijönni. Ez idén tapasztatott, hogy nem csak sokféle madarak, hanem a' kutyák, és a' matskák is meg ették ezt az állatot. Ugotsa Vármegyének Mátyfalva nevű helységében egy Gazdának feles Pulykái, (Pokai) lévén tselédei által a' kertjében tsere bogarokat szedetett, és azzal tartotta; idővel hullani, dögleni kezdett majorságának előbb az aprója, azután a' nagyja is, annyira, hogy végtére minden pulykáiból kipusztult; elejénten a' szomszédokra gyanakodott, lármát ötvén, hogy megétették a' pulykáit; azután bővebben meg vizsgálván a' dolgot, a' begyekben találta a' tserebogaraknak sok keményebb szárnyait emésztetlenül öszve tsomózva. Hogy ezen állat nem mérgeles legyen, tapasztalt dolog, mivel csak ugyan a' nevezett helységben is, valamint másutt is egyéb madarokan kívül a' tyukok, tsirkék, kacsák, ludak, éltek ezen állattal, és még is semmi bajok nem volt, hanem gondolható, hogy ezek szárnyastól nem nyelték le. Én is a' fertéseknek próbáltam adni, de nem kaptak rajta.

Gondolhatni, hogy az idej esztendő hideg Majus a' tserebogaraknak szaporodásokban akadályokra lehetett; bizonyos, hogy a' Tisza, és Szomos körül még a' szántó földeken is sok ideig fekvő árviz, nem keveset közülök rész szerént meg fojtott, rész szerént a' halak prédájává tett. Deember igen kevés nyult azoknak pusztításokhoz. Én

tselédeimmal együtt leg alább 10 ezernek végére jártam.

* *

Igás és Hátas Lovak, Magyar Országi Ökrök, és Tyrolisi, 's Helvetiai leg nagyobb nemű Tehenek, Üsző borjúk, Bikák, külömbféle Gazdasági és Házi Portékákkal, adódnak el.

Cs. és Cs. K. Udv. Tanácsos Nemes *Holtzmeister* Úrnak rendeléséből, a' Herczeg Bathiani Enyengi Jólzágában Mező Komáromban, Székes Fejérvár mellett, Magyar Országban September 9-dikén reggeli 9 órakor több igás, és hámos lovak

Magyar Országi kövér jármos Ökrök, Tyrolisi, és Helvétiai leg nagyobb nemű Tehenek, Üsző borjúk, és Bikák. — És

Külömbféle Gazdasághoz tartozó portékák, u. m. Félfedelű kotsik, Vadász-kotsik, Paraszt-szekerek, Ekék, Boronák, Sövény-aklok, étető rátsok s. a. t.

Utoljára a' legjobb ízlés szerént készült, és hasznavehető házi bútorok, u. m. kemény és lágy Kastenek, asztalok, kanapék, és székek sejemmel 's kartonnal be vonva, firhangok, ágyak ágybelivel együtt, tükrök, Órák, asztalra, és konyhába való edények, üvegek s. a. t. a' többet-ígérőknek, kész pénzel lejendő megfizetés mellett eladattatnak. A' kiknek venni való szándékjuk vagyon, az említett helyen megjelenni méltóztassanak,